

Kartičky ve výuce – začátečníci

V opakování slovní zásoby i ve výuce obecně mají kartičky (flashcards) se slovní zásobou své důležité místo. Možností, jak přesně budou vypadat a jak je jednotliví účastníci lekce (ať už učitel nebo studenti) využijí, je celá řada.

Jaké ale použít u začátečníků?

1) DIKTÁT SLOV

Kartičky má jeden student, který nahlas čte slova, druhý diktovaná slova píše na tabuli a zbytek do sešitu. Poté všichni společně kontrolují. Studenti se mohou na pozici diktujícího prostřídat, a sami si tak vyzkoušet, jak je náročné nahlas diktovat. Zároveň je to nutí k pečlivé výslovnosti. Je možné také celou třídu nechat psát podle diktátu do sešitu. Potom se u tabule střídají a každý napíše slovo, kterým si je jistý. Výhoda této varianty tkví v tom, že slova na tabuli jsou ve finále anonymní, takže i v případě opravy se jejich autor nemusí cítit přede všemi hloupě.

2) KARTIČKY NA KONKRÉTNÍCH PŘEDMĚTECH

Tuto aktivitu si můžeme dovolit, pokud lekce probíhají na jednom místě a nebude to nikoho obtěžovat. Samotné připevnění kartiček se dá udělat jako samostatná skupinová aktivita na pět minut, během které jsou studenti vyzváni, aby popsali a pojmenovali podstatnými jmény co nejvíc věcí, jež vidí kolem sebe. Skupina, která v limitu správně popíše nejvíc kartiček, vyhrává. V lekci zaměřené na přídavná jména pak mohou k předmětům doplnit i ta, samozřejmě v adekvátním tvaru. Učitel může také před hodinou kartičky na předmětech zaměnit a úkolem studentů bude vrátit je do původního stavu.

3) KARTIČKY S ABECEDOU

Máme-li ve formě kartiček připravenou českou abecedu, je možné práci s nimi zařazovat už od prvních lekcí. Jako opakování po probrání abecedy můžeme studenty vyzvat, aby abecedu seřadili. V závislosti na velikosti skupiny si také může každý z nich vylosovat písmeno, a pak si v daném pořadí stoupají vedle sebe, případně doplňují, které písmena v řadě chybí (hodí se pro větší skupiny).

Pokud již studenti ovládli princip rozdělení na souhlásky - tvrdé, měkké a obojetné a samohlásky - krátké a dlouhé, mohou celou abecedu rozdělit na dané prvky. Vybereme-li pouze některá písmena a v potřebných počtech, je možné tuto aktivitu využít i pro rozdělení studentů do skupin, což není na škodu ani v pozdějších lekcích a u pokročilejších studentů, protože tak nenápadně opakujeme pravopisné principy i názvosloví.

Přirozeně může na obě aktivity navázat výzva, aby vytvořili slovo, které bude začínat na vylosované písmeno. Pro pokročilejší studenty můžeme omezit kategorii, do níž by měla jednotlivá slova spadat, případně je vyzveme, aby na dané písmeno začínala celá věta. Pokud pracujeme s celou abecedou, můžou i jednotlivé věty souviset s jedním tématem nebo tvořit dialog.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.



4) "HNÍZDA" SLOVNÍ ZÁSObY

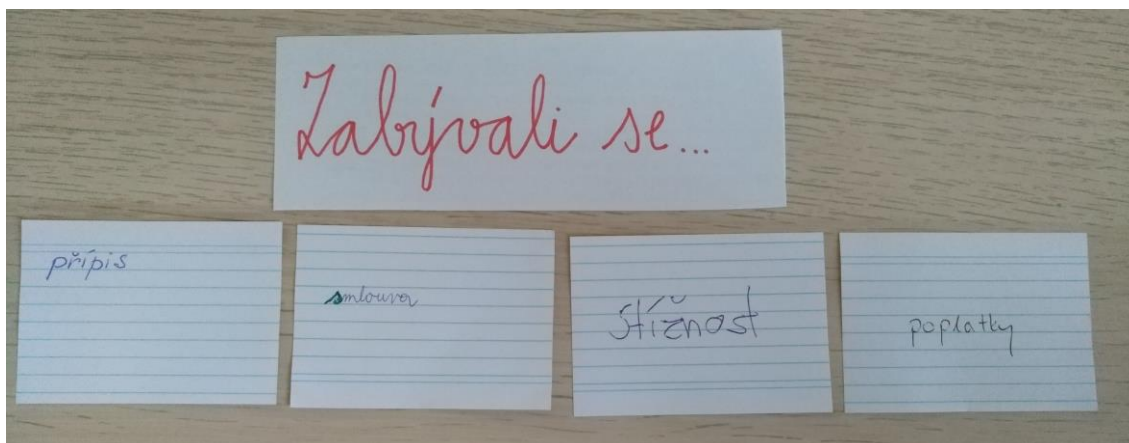
Již od prvních lekcí se nám budou scházet kartičky tematicky související, a proto je možné studentům zadat rozřídění kartiček podle toho, jak spolu souvisí, např. hnízdo restaurace, hnízdo město atd.



Kartičky pokročilejší skupiny na téma Podnájem a problémy s ním spojené. Zeleně zvýrazněná jsou klíčová slova (v případě, že studenti zaznamenali více slov na jednu kartičku) a rovněž opravy (např. původní zmlouva na smlouva).

V další fázi potom mohou tvořit věty na procvičení gramatického jevu - u tématu restaurace se přímo nabízí věta "Dám si + akuzativ", u tématu město kartičky naopak vyrovnáme do řady a trénujeme vazbu "Škola je vedle + genitiv"

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.



U pokročilejších skupin je samozřejmě možné vytvářet komplikovanější vazby.

Můžeme také vytvořit víc hnízd a do každého z nich vložit slovo, které do dané kategorie nepatří. Úkolem studentů potom je kartičku s nepasujícím slovem odložit stranou. Jedná se vlastně o obdobu písemné aktivity, v níž studenti škrtnou nehodící se slovo, ovšem v tomto uspořádání si mohou veškeré lexikum víc “zažít a osahat”. Učitel má také možnost klást větší důraz na vysvětlení toho, proč dané slovo vyřadili.

5) UKAZOVAČKA

Pokud máme připravené kartičky s obrázky, dají se studentům ukazovat, příp. promítat projektorem, a jejich úkolem potom je říct správné slovo. V závislosti na soutěživosti studentů mohou na začátku všichni stát a kdo uhodne, ten si může sednout. Aktivita se dá modifikovat také tím, že pro získání bodu (nebo možnosti se posadit), musí student slovo správně použít ve větě.

6) CHŇAPAČKA

Chňapačka je vlastně obrácenou variantou předchozí aktivity. Kartičky s obrázky jsou vyskládané na stole, učitel říká slovo a úkolem studentů je sebrat kartičku s daným obrázkem. Opět je třeba zvážit soutěživost skupiny, protože tato aktivita se může stát až příliš kontaktní nebo se naopak studenti mohou stydět vůbec o kartičky soupeřit. Pokud mají všichni studenti přibližně stejný počet kartiček, mohou dostat návazný úkol, aby svá slova použili ve větách, příp. v jedné větě, jsou-li na vyšší úrovni.

Máme-li připravené i kartičky s abecedou, dají se rovněž využít pro chňapačku - úkolem studentů bude získat kartičku s písmenem, na které začíná slovo vyslovené učitelem.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

